

O? 4 - LEADER

07.10.2006.

Cel

Leader jest podej?ciem przekrojowym i partnerskim, umo?liwiaj?cym realizowanie i osi?gni?cie celów osi trzeciej.

Celem osi czwartej jest przede wszystkim aktywizacja mieszka?ców obszarów wiejskich poprzez budowanie kapita?u spo?ecznego na wsi, a tak?e polepszenie zarz?dzania lokalnymi zasobami i ich waloryzacja. Pomocne w osi?gni?ciu celów osi b?d? równie? projekty współpracy.

Podstawa prawna

Art. 61-65 rozporz?dzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 wrze?nia 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFFROW) (Dz. Urz. UE L 277, str. 1

z 21.10.2005).

Opis osi

Leader jest podej?ciem przekrojowym, które ma przyczyni? si? do aktywizacji spo?eczno?ci wiejskich poprzez w??czenie partnerów spo?ecznych i gospodarczych do planowania i wdra?ania lokalnych inicjatyw. Lokalne podej?cie wp?ywa na lepsze zdefiniowanie problemów obszaru i okre?lenie sposobów ich rozwi?zania. Leader jest oddolnym partnerskim podej?ciem do rozwoju obszarów wiejskich, realizowanym przez Lokalne Grupy Dzia?ania (LGD), polegaj?cym na opracowaniu przez lokaln? spo?eczno?? wiejsk? Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) oraz realizacji wynikaj?cych z niej innowacyjnych projektów ??cz?cych zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe, historyczne, itp., wiedzy i umiej?tno?ci przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i spo?ecznego. Przedstawiciele tych sektorów tworz? partnerstwo trójsektorowe, czyli tzw. Lokaln? Grup? Dzia?ania, która wybiera projekty, a ich realizacja przyczynia si? do osi?gni?cia celów wspólnie opracowanej strategii. Takie oddolne podej?cie wzmacni spójno?? podejmowanych lokalnie decyzji, podniesie jako?? zarz?dzania i przyczyni si? do wzmocnienia kapita?u spo?ecznego w spo?eczno?ciach wiejskich, a tak?e sk?oni do stosowania innowacyjnych rozwi?za? w zakresie rozwoju danego obszaru. W ramach podej?cia Leader b?dzie równie? wspierana dzia?alno?? Lokalnych Grup Dzia?ania, w tym realizowane przez nie projekty współpracy. Te wszystkie elementy podej?cia Leader, b?d? sprzyja? lepszemu wdro?eniu i

absorpcji ?rodków w ramach osi 3, której charakter dzia?a? i jej podstawowy cel odpowiada idei tworzenia LSR. Realizacja osi 4 w d?u?szej perspektywie czasowej przyczyni si? do osi?gni?cia celów osi trzeciej.

Beneficjenci

Dla dzia?ania 4.1. Lokalne Strategie Rozwoju – poprawa jako?ci ?ycia oraz ró?nicowanie dzia?alno?ci na obszarach wiejskich:

1) projekty z zakresu dzia?a? osi 3 - beneficjenci okre?leni dla poszczególnych dzia?a? osi 3;

2) inne projekty, niekwalifikuj?ce si? do udzielenia pomocy w ramach dzia?a? osi 3, ale przyczyniaj?ce si? do osi?gni?cia celów osi 3, tj. poprawy jako?ci ?ycia lub wi?kszego zróżnicowania dzia?alno?ci gospodarczej na obszarze dzia?ania LGD – osoby fizyczne i prawne, organizacje pozarz?dowe, zwi?zki wyznaniowe i ko?cio?y.

Dla działania 4.2. Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa i działania 4.3. Nabywanie umiejętności, aktywizacja i koszty biżyc lokalnych grup działania – LGD.

Forma i wysokość pomocy

Dla działania 4.1 Lokalne Strategie Rozwoju – poprawa jakości życia oraz różnicowanie działalności na obszarach wiejskich:

1) projekty z zakresu działania osi 3 – pomoc jednorazowa, możliwość realizacji projektu w etapach, wysokość pomocy taka jak określono dla działania osi 3;

2) inne projekty, niekwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach działania osi 3 programów przewidzianych w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), ale przyczyniających się do osiągnięcia celów osi 3, tj. poprawy jakości życia lub większego zróżnicowania działalności gospodarczej na obszarze działania LGD – zobowiązanie jednorazowe, możliwość realizacji projektu w etapach, wysokość pomocy uzależniona od rodzaju beneficjenta.

Dla działania 4.2. Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa - pomoc jednorazowa, możliwość realizacji projektu w etapach; 100% kosztów kwalifikowalnych.

Dla działania 4.3. Nabywanie umiejętności, aktywizacja i koszty biżyc lokalnych grup działania - pomoc jednorazowa z wielokrotną płatnością; możliwość realizacji projektu w etapach; pomoc płatna na rachunek bankowy LGD lub rachunek wskazany przez LGD; 100% kosztów kwalifikowalnych. Po każdym roku realizacji przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju, Samorząd Województwa dokonuje weryfikacji - na podstawie złożonych wniosków o płatność i zgodności zrealizowanych działań z przedłożonym i zaakceptowanym Rocznym Planem Finansowym (RPF) realizacji przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju. Po 3 latach wdrażania Samorząd Województwa dokona weryfikacji wydatkowania środków przez LGD i ich zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju.

Poziom wsparcia

Udział środków Unii Europejskiej z EFRROW i krajowych środków publicznych w finansowaniu realizacji działania w:

- 1) osi 3: 75% do 25%
- 2) osi 4: 80% do 20%

Zasięg geograficzny

Obszary działania Lokalnych Grup Działania.

Wskaźniki monitorowania

Wskaźniki produktu:

- 1) liczba Lokalnych Grup Działania - w podziale na: województwa i zestawienie działań realizowanych przez poszczególne LGD;
- 2) całkowita powierzchnia obszaru objęta działalnością Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD,

województwa [km²];

3) całkowita liczba ludności żyjąca na obszarach objętych działalnością Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD i województwa;

4) liczba projektów w ramach osi 4 Leader realizowanych w ramach Lokalnych Grup Działania - w podziale na LGD i województwo;

5) liczba projektów realizowanych przez podmioty ubiegające się o finansowanie poprzez LGD i realizujących cele osi 3 - w podziale na: LGD i województwa;

6) liczba projektów współpracy realizowanych w poszczególnych LGD w ramach osi 4 Leader - w podziale na: LGD i na województwa.